

VERDEN ETTER SYNDFLODEN

Bakgrunnsstoff 1. Mosebok 9-11.

Minnevers «Først og fremst må dere vite at det i de siste dager skal komme folk som farer med spott og følger sine egne lyster. Hånlig sier de: Hva med løftet om hans gjenkomst? Fedrene våre er døde, men alt er som det har vært fra skapelsen av» (2 Pet 3,3. 4).

Ukeoversikt Den britiske filosofen og evolusjonstilhengeren Bertrand Russell spøkte en gang om evolusjonsprosessens endelige resultat: «Hvis jeg var allmektig og fikk millioner av år da jeg kunne prøve meg frem, ville jeg ikke syntes at mennesket var mye å skryte av som det ypperste av mine forsøk.» – Dan Falk, sitert i *Universe on a T-Shirt* (Toronto 2002), side 203.

Her kan vi se bort fra filosofens villfarelse om menneskets tilblivelse, men det er ikke vanskelig å si seg enig i hans mistro til mennesket. Spesielt i forbindelse med syndfloden og tiden etterpå. Man skulle tro at folk ville ha lært av Guds holding til synd og opprør etter en vannflom som utslettet hele jorden, men nei. Skriftens beretninger som Moses har overlatt oss, er ikke hyggelig lesning: folk lærte ikke stort. Det begynte snart å gå utforbakke. Faktisk med én gang.

Denne uken skal vi se nærmere på den første tiden etter syndfloden, på konsekvenser og virkninger. Men til tross for opprør og blodbad ser vi fortsatt en Gud som var glad i mennesket og forsøkte å redde det fra dets hang til selvødeleggelse, slik han fortsatt gjør.

SØNDAG**Noah og den nye verden**

Da Noah og familien hans steg ut av arken, møtte de en ny verden, en verden som var totalt forskjellig fra den de hadde vært vant til. Hva slags tanker løp gjennom deres hoder? De må ha vært skrekkslagne, så ødelagt som alt var. Vi kan i dag se spor etter syndfloden, men vi er vant til det. Vi har ikke opplevd noe annet. Dessuten har naturen tilpasset seg og leget mange av sårene etter den første ødeleggelsen. Men for Noah og hans familie må det ha vært en fryktelig og hjerteskjærende opplevelse.

Les 1 Mos 9,1-3. Hva slags trøst og oppmuntring fikk Noah og hans familie, omstendighetene tatt i betraktning?

Sammenlign versene ovenfor med Herrens ord til Adam og Eva i 1 Mos 1,28-30. Hva er annerledes, og hva tror du er grunnen til forskjellene? Hvilken gjennomgripende forandring oppstod i deres forhold til dyrene?

Den største endringen var naturligvis at de nå fikk spise kjøtt.

Mange av de dyrene som før hadde vært deres venner, skulle nå bli mat for dem. Noe vakkert og harmonisk var gått tapt med synden. Er det ikke alltid slik?

Bibelen lærer at mennesket ikke alltid har spist kjøtt, og heller ikke dyrene. Til tross for den store forskjellen mellom menneske og dyr i Edens hage (1 Mos 1,26. 27), så hadde de mye felles. Alle var skapt av den samme Gud som hadde gitt dem livet, og de skulle spise mye av det samme. Kanskje var det også Guds måte å minne mennesket på at det, til tross for sin høye stilling, skulle akte og ære dem de skulle «råde» over.

Til ettertanke Hva er blitt ødelagt i ditt eget liv på grunn av synden? Hva kan du gjøre for å finne lindring for det?

MANDAG

Blodet og livet

«Men kjøtt med blod i, det som livet er knyttet til, skal dere ikke spise. Bare for deres eget blod vil jeg kreve hevn. Jeg vil kreve både dyr og mennesker til regnskap. Jeg vil kreve hver mann til regnskap når han tar livet av sin neste. Når noen utøser menneskeblod, skal hans blod bli utøst av mennesker; for Gud skapte mennesket i sitt bilde» (1 Mos 9,4-6).

Hva tror du denne teksten har å si til kristne i vår tid?

I disse versene blir vi igjen vitne til syndens følger. Gud innser hvordan livet vil arte seg for mennesket i en fallen verden. Vi merker oss at forbudet mot å spise blod kom lenge før det var noe jødefolk, lenge før de levittiske lovene om rent og urent.

Lang tid etter dette, i Apostlenes gjerninger (15,20,29), blir hedningekristne bedt om blant annet å avstå fra blod, noe som nok er en klar hentydning til det som skjedde her i 1. Mosebok (se også 3 Mos 17,11; 1 Pet 1,19).

Hvordan begrunner Gud det strenge forbudet mot å ta menneskeliv?

Gjennom tidene har det vært mye snakk om hva disse versene skal bety, og især hvordan de skal anvendes. Skal alle som dreper et annet menneske, måtte bøte med livet, uansett omstendigheter? Mange lover i Det gamle testamente ble gitt med tanke på spesielle tilfeller (se for eksempel 4 Mos 35,11). Men så har vi også en rekke tekster om tilgivelse, å vende det andre kinnnet til og å avstå fra å dømme. I tillegg har vi naturligvis beretninger i Det gamle testamente der israelittene fikk påbud fra Gud om å utslette hele byer. Om man så setter alt dette sammen etter eget hode og når frem til sin egen teologi om rettferd og dom, står likevel ett fast: Et menneskes liv er dyrebart og må behandles deretter. Herren vil dømme dem som ikke respekterer andre menneskers liv (2 Kor 5,10).

TIRSDAG

Etter syndfloden (1 Mos 9,18-29)

Til tross for Guds nådige tilbud om fred og lykke og hans ord om dom, forfall og død, så later det ikke til at folk fatter poeng-et. Vi trenger ikke Bibelens beretninger for å vise at det er slik, for vi har da oss selv – og trenger vi da ytterligere beviser?

Les 1. Mosebok 9. Etter syndfloden inngikk Gud en pakt med alt som lever og lovte at han ikke skulle la en ny storflom ramme

jorden. Tegnet på dette løftet skulle være regnbuen i all dens skjønnhet. Hvilken beretning stiller Gud så straks opp mot dette løftet om en «evig pakt»? Hva kan vi lære av dette? Og hva kan vi lære av at den rettferdige Noah (1 Mos 7,1) er så sterkt innblandet i denne sørgelige historien?

Det Noah sa om sine barn var ikke ment å skulle besegle etterkommernes skjebne for alle tider. Nei, hendelsen later til å skulle avsløre personlighetstrekk som allerede var der og hvordan disse trekkene skulle komme til å gå i arv. «Kams synd var ikke noe tilfeldig feilskjær. Det kan så være at det bare var en tilfældighet at han ble klar over farens skammelige tilstand. Men han frydet seg over det han så og fortalte gjerne om det, i stedet for å sørge over det tåpelige faren hadde gjort. ... Kams brødre var av en annen støpning. Adam hadde også hatt to prinsippfaste sønner, Set og Abel, og en syndens sønn, Kain. Alle tre hadde nytt godt av den samme oppdragelsen og sine foreldres kjærlighet, men synden preget et av barna i langt større grad enn de andre. Nå løfter synden sitt stygge hode i et av Noahs barn, men de to eldste sønnene, som hadde nytt godt av den samme oppdragelsen og de samme forholdene i hjemmet som Kam, viser utmerket selvkontroll og anstendighet. Kains onde tendenser ble ført videre i hans etterkommere. På lignende vis skulle Kams forfall komme til å gå videre til hans barn.» – *The SDA Bible Commentary*, bind 1, side 266.

Til ettertanke **Vi er ofte opptatt av å få tilgivelse for vår synd, og det er naturligvis viktig (Rom 4,7; Ef 1,7; Kol 2,3; I Joh 1,9; 2, 12). Men når vi leser om det Noah gjorde, så burde det kanskje si oss noe om hvor viktige våre handlinger er og hvor skrekkelige følger de kan få, især om vi bærer stort ansvar. Hva kan dette lære oss om våre handlingers evne til å påvirke andre til godt og ond? Tenk på avgjørelser du står overfor. Hvordan vil du kunne komme til å påvirke andre?**

ONSDAG**Spottere – da og nå**

I 2 Pet 2 advarer apostelen mot vranglærere, slike som en gang var tro mot Herren, men som siden har vendt ham ryggen. Ha dette i tanke når du leser 2 Pet 3,1-11 og svarer på disse spørsmålene:

1. Hvilken autoritet henviser Peter straks de falske lærerne og spotterne til? Hvorfor er svaret viktig?

2. Hva er den egentlige grunnen til at de spotter? Hvordan kommer de samme motivene til syne i vår tid?

3. Hva er det Peter vil ha sagt med sin henvisning til syndflodsberetningen? (se 2 Pet 2,5.)

Det interessante hos Peter er hans uttalelse om at spotterne skal si «alt er som det har vært fra skapelsen av» (2 Pet 3,4). Disse versene er blitt oppfylt på slående vis det siste halvannet århundret. Forskerne har postulert en lang utvikling med geologiske tidsaldre som forklaring på jordoverflatens utseende og sett bort fra muligheten av en plutselig katastrofe, som for eksempel en vannflom. Med andre ord kommer ting til å fortsette som før. Vi får høre at mange av de kjempemessige kløftene og klippeformasjonene ikke skyldes noen plutselig katastrofe, de er bare følgen

av at alt fortsetter slik det har gjort siden altets tilblivelse. De står der bare som tause vitner om en lang og langsommelig prosess.

Denne tanken ligger til grunn for utviklingslæren: en jevn forvandling der ting sakte omdannes fra tidenes morgen, i kontrast til forestillingen om en plutselig skaperakt på seks bokstavelige dager, slik Bibelen hevder. Det er påfallende at Peter allerede den gang kunne si at disse to tingene ville bli gjenstand for strid i endetiden. Det har altså skjedd som forutsagt, og det er et klart tegn på at vi i vår tid vil måtte velge ståsted i denne saken.

Til ettertanke Les dagens tekst fra Peter om igjen. Finner du noe av deg selv der – litt tvil, en smule spott? Hva skal til for at du skal finne igjen den smale sti? (Matt 7,14).

TORSDAG

Babels tårn

Kapittel 10 gir så en kort beretning om hvordan jorden igjen ble befolket. Folk blir født, riker blir til, og vi ser dem utbre seg og bli makter som i visse tilfeller skal komme til å gjøre seg gjeldende senere i Bibelen.

Les I Mos 11,1-10. Hvilke eksempler på vitenskapelige frem-skrutt merker du deg, og hva har de til hensikt å gjøre med sin viten?

Hva kan ha vært grunnen til at de ville bygge et tårn som nådde opp til himmelen?

Hvilke grunner gir Gud for å ville sette en stopper for deres planer? Se også 1 Mos 3,22; 6,5.

«Disse menneskene på Sinear-sletten trodde ikke Guds løfte om at han aldri mer skulle ødelegge jorden med en storflom. De avviste tanken om at det fantes en Gud, og sa at flommen hadde hatt helt naturlige årsaker. Andre trodde at det eksisterte et høyere vesen som hadde ødelagt den gamle verden. Likesom Kain reiste de seg mot en slik Gud. En av hensiktene med å bygge tårnet var å sikre seg i tilfelle av en ny storflom. Ved å gjøre byggverket mye høyere enn flomvannet hadde nådd, mente de at de ville være utenfor all fare. Og når de nådde opp til skyene, håpet de å finne årsaken til storflommen. Hensikten med foretaket var å opphøye de stolte byggherrene enda mer og lede de kommende slekter bort fra Gud og inn i avgudsdyrkelse.» *Alfa og Omega*, bind 1, side 99.

Vers 6 er kanskje det mest interessante i fortellingen om Babel. Herren innser at når de samarbeider, vil folk vinne stor innsikt og teknisk viten. Men er ikke det bare bra? Se bare på alle de teknologiske fremskrittene vi kan glede oss over i vår tid. Men likevel ser Herren at noe er galt og griper inn. Han forvirrer språket så de kommer bort fra hverandre. Dermed blir det ikke så lett for dem å samle si viten og nå sitt mål. Men hvorfor gjør Gud dette?

Til ettertanke **Hva kan vi lære av dette? Hva slags kunnskap er det vi jakter på? Hvilken sentral lærdom kan den enkelte av oss hente her? Se også 2 Tim 3,7.**

FREDAG

Videre studium

Les «Etter storflommen» i *Alfa og Omega*, bind 1, side 83-90 (PP:105-110).

«Noahs profeti var ikke noen vilkårlig fordømmelse eller noe løfte om gunst. Den fastsatte ikke hvilke karaktertrekk hans søn-

ner skulle utvikle, eller den skjebne de skulle få. Men forutsigelsen viste hva resultatet ville bli av det livsløp hver enkelt av dem valgte og den karakter de utviklet. Den var et uttrykk for Guds forhold til dem og deres avkom i lys av deres natur og atferd.

Som regel arver barna foreldrenes anlegg og tilbøyeligheter og følger gjerne deres eksempel. Derfor går ofte foreldrenes synder igjen hos barna fra slekt til slekt. Kams ondskap og mangel på respekt gikk igjen i etterslekten gjennom mange ledd. 'Én synder kan ødelegge mye godt.'» —*Alfa og Omega*, bind 6, side 98 (PP:118).

«Geologer hevder at jorden inneholder bevis for at den er mye eldre enn beretningen i Første Mosebok angir...

Men geologien kan ikke bevise noe som går på tvers av det Bibelen fremholder. De som støtter seg til slike oppdagelser, har ikke noe riktig begrep om størrelsen på mennesker og dyr før storflommen, eller om de forandringer som da fant sted. Rester som er funnet i jorden, viser at forholdene har vært helt annerledes. Bare Guds ord kan gi opplysning om denne tiden.

Gjennom syndflodsberetningen har Guds ord forklart ting som geologien alene ikke ville kunne gi svar på.» —*Alfa og Omega*, bind 1, side 92, 93 (PP:112.)

Spørsmål til drøftelse

- 1. Hvordan kan forskningen bli et nytt forsøk på å bygge Babels tårn? Hvorfor er også dette forsøket dømt til å mislykkes?**
- 2. Se sammen på spørsmålet sist i torsdagens avsnitt. Snakk sammen om svarene deres.**
- 3. Vi kan naturligvis ikke noe for at vi har de genene vi er utstyrt med, ei heller de genetiske trekkene vi har arvet. Men hva kan vi gjøre for å minske virkningen av slike negative karaktertrekk så mye som mulig? Hva er evangeliets plass i denne viktige oppgaven? Hvilken plass har den nye fødsel i denne viktige delen av karakterdannelsen?**